

VORE FEJL

Om film skrives der hyppigt med den frækkeste nonchalance, og det vil sikkert være vanskeligt at finde mange andre emner, der behandles med så mange fejl. Ikke blot i aviser og tidsskrifter vrimler det med fejltagelser (der er her tale om de rent konkrete fejl), men også de fleste af filmbøgerne er fulde af dem.

„Kosmorama“ lægger meget stor vægt på at forsøge at være korrekt. For at nævne et eksempel på vore bestræbelser i denne retning: *Marguerite Engberg* udarbejder i øjeblikket et *Asta Nielsen*-index til et af vore kommende numre, og hidtil har hun brugt 12 timer på at kontrollere de oplysninger, der findes rundt omkring.

Vi agter at rette de fejl, vi begår, om så end rettelserne midlertidigt skal mindske vor prestige, og vi opfordrer alle læsere, der opdager unøjagtigheder i vore spalter, til at skrive til os og påpege dem.

Vor samvittighed tynges af nogle mere og mindre væsentlige fejl, vi har begået i tidligere numre, og vi vil hermed forsøge at gøre afbigt. Alvorligst er det, at vi i nr. 3 glemte en af *Theodor Christensens* film i indexet: HOS KOFOED PÅ AMAGER, 1943. Prod.: Minerva. Manus. og instr.: Theodor Christensen. Kamera: *Jørgen Roos* og *Poul Gram*. Musik: *Kaj Rosenberg*.

I *Jørgen Roos*-indexet i nr. 4 burde der i stedet for INGE BLIVER VOKSEN have stået INGE BLIR VOKSEN — for nu at være helt pedantisk.

I samme nummers anmeldelse af „Dannys sidste Kamp“ hed det: „Endelig har *Elia Kazan* i „City for Conquest“ sin vistnok eneste filmrolle ...“, men han medvirkede i hvert fald også i „Blues in the Night“, 1941. Iøvrigt har han foruden de film, der blev bragt i listen efter artiklen om *Kazan* i nr. 2, iscenesat nogle

kortere: „Pie in the Sky“ og „It's Up to You“.

I nr. 5 blev i *Sturges*-artiklen „Sullivan's Travels“ kaldt instruktørens femte film, men den er — som det rigtigt blev anført i listen over *Sturges'* film efter artiklen — hans fjerde. Imidlertid burde der i denne liste være byttet om på „Hail the Conquering Hero“ og „Miracle of Morgan's Creek“, som begge kom i 1944, men den sidstnævnte udsendtes i januar 1944, den førstnævnte i juni 1944 (når der i „Kosmorama“ ikke er anført andet, er de opgivne år premiereårene).

LÆSERBREV

Vi har modtaget:

Må det være mig tilladt, efter at have set »Dannys sidste Kamp« på *Jørgen Stengelmanns* anbefaling, at udtrykke min store skuffelse over filmen. Den var efter min mening jævnt dårlig. Intet bar filmen — hverken drejebog, billeder eller instruktion — og da slet ikke skuespillet. Det er ulykkeligt at *James Cagney* med sit flade nødknækkeransigt absolut vil spille karakterroller — han så komplet latterlig ud som blind. Og han ødelagde filmen »Livet er jo dejligt«, hvor han skulle spille intellektuel — han egner sig kun til at spille bisse.

Det samme skete i filmen »Words and Music«, som »Kosmorama« også lokkede mig ned at se. Der havde man sat et misfoster som *Mickey Rooney* til at spille karakterrolle — han var endnu latterligere og spillede som en tredje classes dilettant.

Tør jeg bede om lidt mere kræsenhed i Deres valg af film, der fortjener kommentarer.

— Men det var rart at se »Ordet« få en saglig behandling. *Ole Ørnsholt,*
Nakskov.

Hermed skulle altså *Cagneys* karakterpræstationer i f. eks. »De, der kom tilbage«, »Yankee Doodle Dandy«, »Livet er jo dejligt« (hvori han ikke spillede en intellektuel, men en poetisk dandy), »Dannys sidste Kamp« og »White Heat« være reduceret til nul og nix, men så let går det ikke, når man forfægtet et særstandpunkt. Kan bisser iøvrigt ikke være karakterroller? Her er ikke plads til en analyse af *Cagneys* kunst, men vi håber i et kommende nummer at kunne bringe en artikel om ham. Foreløbig kan henvises til *Tynans* »Cagney and the Mob« i »Sight and Sound« maj 1951.

Vi efterlyser konkrete indvendinger mod drejebogen, billederne og instruktionen i »Dannys sidste Kamp« — endnu ved vi ikke nøjagtigt, hvad vi skal polemisere imod.

Det skal indrømmes, at »Rampelys og Stjerneskræ« (»Words and Music«) som helhed var utålelig. Vi kommenterede den da heller ikke, men gjorde blot i en billed-

tekst opmærksom på det fortrinlige nummer »Slaughter on 10th Avenue«, som den filminteresserede ellers let kunne være gået glip af.

Red.

DUVIVIER

Af Jørgen Stegelmann

Den, der sætter sig for at foretage en filmologisk ekskursion ind i *Julien Duviviers* produktion, kan godt tillade sig at begynde færdens med store forventninger, eftersom få instruktører kan gøre sig til af et så fornemt ry som Duviviers. Det er dog næppe sandsynligt, at den rejsende efter endt udflugt vil føle sig beriget af, hvad han så. Tværtimod vil han stå tilbage med intet andet end en lidt fad og fattig fornemmelse af, at de stadige rygter om instruktørens geni har taget ham og andre filminteresserede temmelig grundigt ved næsen.

For nylig havde Duviviers nyeste film „Tilfældet Maurizius“ premiere i København. Filmen, som Duvivier selv har skrevet over *Wassermanns* tunge og tungsinde, men aldrig banale roman, virkede på mange måder som en pinlig afsløring af sin instruktør, først og fremmest fordi man her havde hele hans fortvivlet overdrevne maner tæt inde på livet. „Tilfældet Maurizius“ forekommer som et ulykkeligt mixtum compositum af alle chargerende effekter, uægte og forloren i sin indre holdning, der i heldigste øjeblik kan opfattes som sort og vrængende kynisme, men som i

Julien Duvivier.

hvert fald aldrig ejer en virkelig sand indre følelse, der begrunder eller undskylder hysteriet. Men selv i denne film får Duvivier tid til at fejre en og anden lille elegant triumf, en detaille lykkes behændigt for ham,

og man forstår i et kort glimt, hvorfor hans navn den dag i dag næsten kan nævnes med ærefrygt. Man erindrer samtidig, hvor ofte kritikken har måttet ty til netop en glose som „elegant“, når Duviviers særpræg har stået for bedømmelse, og at netop dette glatte, blanke og overfladiske måtte være fællesnævneren for hans indsats. Og ud fra dette må man stille det spørgsmål, om ikke Duviviers ry, der i hvert fald i de seneste år hyppigst bygger på hans rent *ydre* egenskaber, i grunden er ufortjent eller i hvert fald overdrevent.

Julien Duvivier har været med på alle moder. Han begyndte sin karriere i 1922, hvor han arbejdede i tyske studier og måske har modtaget stærke impulser, hvis indflydelse kan ses i det noget germansk bastante i mange af hans film. En dokumentarfilm, „La Machine à Refaire la Vie“, instruerede han i 1924; den beskæftiger sig med filmens udvikling, og Filmmuseet skylder os at vise den. Endnu i stumfilmtiden kom den berømte „Rødtjavs“ (1925), men først i midten af tredverne blev der for alvor blæst om Duviviers navn. Den overvældende Kristus-film „Golgota“ og „La Bandera“ om den franske fremmedlegion fik succes på de påtrængende melodramatiske effekter, men lader sig vanskeligt se i dag. Det samme gælder skuffende nok også en film som „Vi holder sammen“, der i sin tid virkede ved sin bittersøde stemning og overraskede ved det glimtvis stærkt desillusionerede i fortællingen, der skyldes *Charles Spaak*. Men et gensyn i 1954 med denne film klædte den så at sige af; det blev åbenbart, at „Vi holder sammen“, der har sin forudsætning i „kammeratskabsstemningen“ i visse af *René Clairs* film, ikke kan andet end efterligne atmosfæren, kopiere den i stereotype vendinger, men ikke indblæse den et personligt liv. Som så mange andre af Duviviers film stivner også denne i en grimasse.